

INTELMEK IPARI ISKOLAI TANULÓKNAK

Olvasva egy 1928/29-es tanévből származó tanulói ipari iskolai értesítő és ellenőrző könyvet, és ismerve a mai szakmunkásképzési viszonyokat, a kontrasztokán kavarnak az emberben a gondolatok.

A kilencven évvel ezelőtti intelmek – egészségi, erkölcsi és illemszabályok – közül számos, ma már szinte ismeretlen iránymutatást ad higiéniaira, viselkedésre, erkölcsre, életfilozófiára vonatkozóan. Vajon ez akkor is falra hányt borsó volt, vagy volt foganatja? Egy biztos: a betartatás fegyelme, kényszere, a drill erősebb volt. A tanár, a mester nem csak papíron volt a feljebbvaló...

Változott-e, adj' Isten, fejlődött-e az ember, a tizenéves annyit, hogy sok intelmre már nincs is szükség? A körülmények javultak-e, melyek egyes intelmeket tárgyalanná tesznek? Az ember alaptermészetében biztosan nem (mondom én), a körülmények azonban javultak.

INTELMEK A SOK KÖZÜL, AZ „ÉP TESTBEN LAKIK ÉP LÉLEK” KÖRBE.

- „Minden nap hideg vízzel mosátsok meg arcotokat, nyakatokat, melleteket s lehetőleg gyakran förödjete!”
- Lábvizet hetekint legalább egyszer lefekvéskor vegyete. Egész testeteket havonta legalább egyszer mossátok le!
- Hetenkint legalább egyszer tiszta első ruhát vegyete!

- Viselkedési intelmek
- „Ne dobáljátok el az iskolában, műhelyben vagy sétatéren a papírost, gyümölcsöt vagy más ételmaradékokat!
- Ne köpködjete a padlóra: ne lépjete oly házba, hol ragályos beteg van!
- Lábatokat szárazon, a hasat melegen, a fejet hűvösen tartásotok. Ne burkoljátok be nyakatokat.
- Órizkedjete a szeszes italoktól!
- Ha gyárba vagy gépjárműbe léptek, ne nyúljate semmihez. Ha gépnél vagytok alkalmazva, figyelmeteket oda irányozzátok és tegyete a megfelelő óvintézkedést, mert a legtöbb szerencsétlenségnek a figyelmetlenség és az elbizakodottság az oka!
- Tiszteld mások vallását!
- Ügyelj tested és lelked tisztaságára! Óvakodj minden illetlenségtől, mert ez tested és lelked megrontója: kerülj tehát az olyan helyet, ahol illetlen beszédet folytatnak! Kerülj minden oly alkalmat, mely tested érzékiségét ingerli, minők a szemérmetlen képek és olvasmányok!
- Az iszákosság, kártya, nemtelen indulatoktól és a pénz túlságos szeretetétől óvakodj, mert ezek az

erkölcsi züllésnek leggyakoribb okozói.

- Az ország és vallás törvényeit tartsd meg pontosan és becsület legyen szent előtted.
- Óvakodj a romlott és hízelgő emberektől!
- Jusson eszedbe, hogy a hirtelen harag már sok embert juttatott börtönbe!

ERKÖLCSI ÉS ILLEMSZABÁLYOK

- „Magad vagyona vigyázz, a máséhoz ne nyúlj!
- Higgy Istenben, „mert szegénynek drága kincs a hit, túrni, remélni megtanít!”
- Ha valakivel beszélsz, nézz a szemébe, mondanivalódat röviden és értelmesen add elő!
- A választ figyeld meg jól!
- Távozás előtt hajtsd meg magadat és köszönve távozz!
- Ne csúfolj másokat, s ha látod, másokat bosszant, hagyj fel a tréfálódzással!
- Társaid pajkosságán ne nevetgélj, mert az biztatás arra, hogy a rendetlenkedést tovább folytassák!
- Tiszteld szüleidet, testvéreidet, tanítóidat, mesteredet s minden bajodban bizalmasan fordulj hozzájuk s tanácsainak, figyelemzetésüknek örömet engedelmességgel!
- Légy mindenkivel szemben előzékeny, ez jószívűségre mutat!
- Szeresd Istenedet, szeresd felebarátodat!

„Én már nem hívom be a szülőket, ha a tanulóval baj van, mert nincs értelme, elrémisztők. Igyeksem a gyerekre hatni.
(Egy tanár a szakképzésből.)

